

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Dokopisi se ne vračajo.

Čist izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrletno . . . K 6.50

mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (insertate) se

plačuje od četrstopenjske

petit vrste po 12 h, za

večkratni natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 24.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 31. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Jugoslovanski minister rojak. — Boj proti proračunu štajerske dežele.

Na drugem mestu priobčujemo kratek komunik o včerajšnji seji glavnega odbora Narodne stranke za Štajersko. Treba nam je nekoliko osvetliti razloge, kateri so nagnili glavni strankin odbor, da je sklenil omenjeni resoluciji. — Vprašanje jugoslovanskega ministra rojaka stoji sdaj nekako eno leto v akutnejšem stadiju. Krivice, katere je Jugoslovonom, osobito nam Slovencem prizadalo Bienenrthovo ministerstvo, so morale življeše ko kdaj poprej vzbuditi v narodu željo, naj bi bil zastopan v kronskem svetu. Reklo bi se le znova razdražiti še nezaceljene rane, ako bi spominjali naše ljudstvo na to, da gospodari z njegovimi življenjskimi interesi mala renegatska klika na Sp. Štajerju, ki ji je na razpolago upliv in delokrog nemškega ministra rojaka. Videli in slišali smo lani Schreinerja v Gradcu, slišali smo ga na Koroškem — povsod je zvenel iz njegovih ust le klic na boj, in sicer na uničevalen boj proti Slovencem. Ker so nemški ekspanzivnosti postavili bratje Čehi na slovanskem severu močen zid, se je obrnila z vso svojo silo na jug; slov. Koroška in Štajerska jo je čutila huje ko kdaj poprej. Schreiner sicer sedaj pojde, lice se spremeni, ali delo ostane. Iz te živo občutene življenjske potrebe je vzniknila misel po jugoslov. ministru rojaku. Jugoslovansko ministerstvo mora postati stalna institucija na Dunaju. Ne bode to le v korist nam, temveč tudi v korist države same. Saj je še komaj poteklo nekoliko tednov, kar se je pokazalo, da na Dunaju niti najmanj niso poučeni o pravem stanju razmer na slovanskem jugu. Najvišji krogi na Dunaju so šli na led in so tudi voljno poslušali informacije gotovih ljudi na našem jugu, kateri višje cene lastni dobiček ko narodno korist. To se mora spremeniti; na Dunaju bi si prihranili ogromno blamažo in tudi dosti več naklonjenosti na našem jugu, ako bi se še poprej spomnili, da se je že vredno ozreti na 8 milijonov ljudi. — Nočemo biti pri tem važnem vprašanju niti strankarski niti malenkostni: edini smo si z odločilnimi političnimi krogi v Dalmaciji, s tržaškimi rodoljubi in slov. klerikalno stranko, da je treba najprej premagati ovire ki se nam stavijo na pot pri zahtevi po jugoslov. ministru vobče. Oba jugoslovanska kluba na Dunaju bodejo gotovo pri tem vprašanju skupno in sporazumno postopala. Pričalo bi gotovo le o malenkostni dobičkariji, ako bi se hotel Slovenski klub tukaj ločiti od Zveze južnih Slovanov in tako pogaziti pravila od Šusteršiča ustanovljene Narodne zveze. Kaj pa je z vprašanjem, ali naj bode ta minister stalen jugoslov. minister rojak ali pa le

prehoden resorni minister? Iz Dalmacije, Istre in Trsta ne slišimo nič gotovega o tem. Sodil bi človek, da se še zveza južnih Slovanov ni izrekla o tem principijelnem vprašanju. Slovenski naprednjaki odkrito zastopamo mnenje, naj bode naš minister minister rojak; prvič je to utemeljeno stvarno, drugič pa pač ne kaže, da bi mi sami de minendo licitirali... Kajti z ministerstvom javnih del, kamor misli vlada baje najprej poklicati starega kranjskega nmškutarja — risum teneatis — kot jugoslov. ministra, nam ni veliko pomagano. K večjemu, da bi kakšen preagrizen strankar dajal na stroške celega naroda cukerkče svoji stranki. — Nemci in vlada tudi najbolj nasprotujejo jugoslov. ministru rojaku; poleg stvarnih razlogov pač govorijo za to principijelni. Mi Jugoslovani ne smemo biti priznani za jednakopraven narod v državi. In slednjič moramo biti kot autonomisti gotovo tudi le za ministra rojaka. To je naše mnenje in to mnenje je prostodušno izrazil tudi glavni strankin zbor. Rezolucija je dovolj jasna, da že sama ovrže razne nečedne intrige, o katerih je bilo čitati v klerikalnem in nemškem časopisju. Nismo se dotaknili veliko osebnega vprašanja; toda konec resolucije označuje tudi glede tega odločno naše stališče.

O deželnem proračunu štajerskem se je zadnje dve leti sila veliko govorilo. Skoraj v zadnji gorski vasi so slišali deželnozborski volilci o nečudenih krivicah, ki jih je delala nemška večina že leta in leta in katere se zopet kažejo v letošnjem proračunu. Obe naši politični stranki ste pribili te krivice in obljubili najdoslednejši boj proti deželnemu proračunu. »Boj na nož« so oznanjevali navdušeni govorniki nemški večini in sedanji poslanci kmečke zveze so si skoraj izkričali pljuča z obljubami, kako se bodo postavili proti nemškim škricem v Gradcu. No, jeseni so gospodje postali po kratkem, malo plodonosnem boju zelo krotki; še krotkejši so sedaj in zdi se, da so pričeli zobati oves iz rok nemške večine. Ali naj bode naše kmečko volilstvo znova goljufano? Ali naj naši kmečki poslanci za borih 1.000 kron vprid svojim zavodom za kmečko zadolževanje puste vsak odločen boj proti proračunu? Zdi se nam, da bode tako; kajti kdor enkrat ponudi v lastnih dolgovih se potaplja joči večini svojo rešilno roko, kakor so to storili naši klerikalci pri glasovanju glede doklade na pivo, jo mora ponuditi tudi drugič. Kdor se enkrat umaže, na tem obvisi madež — in ali se ne bode tudi politično nešolani volilci čudili, da pomagajo sedaj njihovi možje zaupniki isti nemški večini pridno iz vode, katero so poprej označevali, in to po pravici, za največjo sovražnico Slovencev? Inteligentnejši ljudje pa itak davno vedo, da poslancem okrog kmečke zveze nikipisovati toliko politične razsodnosti, da bi mogli pojasniti, kake dolžnosti in naloge ima večina in kake manjšina. Pa neglede vsega

tega: ne da bi se znova spuščali v podrobnosti, lahko rečemo: da je proračun za l. 1910, kakor ga je ustvaril deželni odbor in odobril proračunski odsek, zasmehovanje in brezprimerno oškodovanje spodnještajerskih Slovencev. Sveta in najsvetejša dolžnost vseh naših poslancev je, da začno proti njemu boj s skrajnimi sredstvi, če treba. Kako bode opravila s tem bojem večina, to nas naj nič ne skrbi. Vsak greh in vsaka krivica zasluži očitno kazen. Ako bi se dala klerikalna naša deželnozborska delegacija z Judeževimi groši podkupiti, večna ji sramota!

Politična kronika.

Češki deželni zbor. »Narodni Listy« javljajo, da vlada vstraja pri svojem sklepu in skliče dež. zbor češki dne 3. febr. — 29. jan. so imela predsedništva kluba čeških agrarcev, mladočehov in konservativnega veleposestva svojo sejo, na kateri so sklenila sledečo resolucijo: Potreba, da se čim preje skliče češki deželni zbor, je neizogibna, drugače bodo ogroženi važni gospodarski interesi obeh narodov, ki stanujeta v deželi. Nemanj pa zahtevajo tudi naše javne razmere, da se skliče dež. zbor, ker je le potom pogajanja v zbornici in komisijah možno najti pot do mirnega sporazuma obeh narodov. Globoko prepričanje večine v dež. zboru je pa, da je mogoče priti do sporazuma le tedaj, ako bode ohranjena nedeljivost in enotnost češkega kraljevstva glede zakonodajstva in uprave. Sklep čeških strank je tem bolj opravičen, ker obsegajo v dež. zboru vloženi predlogi zadeve, glede katerih se je že v prejšnjih letih doseglo zblizanje in se bode dosegel popoln sporazum, ako bode nekoliko dobre volje. Naj se torej vladni predlogi in predlogi obeh strank predložijo odsekom dež. zbora v nadaljnjo obravnavo. — S to izjavo Nemci niso nič kaj zadovoljni, ker pomenja odločni odgovor Čehov, da niso pri volji se ukloniti vladnim in nemškim zahtevam po delitvi dežele.

v Preosnova ministerstva. Krakovski »Czas« pravi, da so slovanski poslanci, ki so dosedaj govorili z Bienenrthom v zadevi preosnove vlade, istega zopet spomnili na svojo staro besedo, da morejo sodelovati v parlamentu samo pod tem pogojem, ako ne bode v kabinetu več Hohenburgerja, Schreinerja in Wrbe. »Czas« pravi, da so poročila nekaterih dunajskih listov, da bi imeli ti

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca priobčila Ljudmila Novakova.

(Dalje.)

Nadporočnik Saxe me je poklical v pisarno, podal mi roko in izrekel svoje sožalje s poroštvo, da mi v častnem oziru ta dogodek ne bo škodoval. Saxe je vedel vse in me razumel. S tresočim glasom mi je prečital včerajšnji ukaz in mi podal znova roko, češ, da bo poskrbel za dovoljenje, da se smeja v zaporu vsaj učiti in da dobiva učne knjige, ker bi bilo škoda teh desetih dni. Zahvalil sem ga. Skoro bi me bile polile solze.

Ob dveh popoldne že korakava s Feldmannom preko dvorišča. Pod plaščem sva si skrivala vsak svojo rjavo krušno torbo. Pod srajco sem čutil dve drobni knjižici, Mickiewiczvega »Konrada Wallenroda« in slovenske psalme, ki sem jih v tisti dobi rad čital. Na raznih mestih sem imel v suknji in v plašču všite smodke in »starokrščanske« žveplenke, h katerim ni treba škatljice. Feldmann je stopal zraven mene z izrazom melanholičnega Juda izza dobe potovanja po puščavi. In zima! Srečava nadporočnika Galewicza, ki nama je pre-

skrbel to pot... Zasmehljivo je mignil z roko v odzdrav in kaj mi je pomagal moj srditi pogled?

V prvem nadstropju me porine narednik v sobico, Feldmannu pa pokaže sosedno celico. Vrata so zaškrípala in težek ključ je sunil zarjaveli zapah...

Žalostno gospodarstvo bo v tej celici! Utis nepopisljive osamelosti! V steni stoji pečica, ki kuri menda obema sobicama. Na deskah ležita dve stari luknjičasti odeji, od katerih so si gotovo moji srečni predniki, ki so stanovali v tej celici, česali onuče, da bi jih ne zeblo v noge. Te-le deske so naj moja mehka posteljica?

Nekaj minut se oziram, da se seznanim z vsemi podrobnostmi. Z desak se dvignem k visokemu majhnemu oknu in opazujem naše znano dvorišče. Nato skočim na tla ter potrkam na steno. Komaj in komaj slišim odgovor; potrkam na staro železno peč — tukaj pa se je bolje odzivalo Feldmannovo trkanje v odgovor.

»Feldmann!«

»Da!«

Lahko sva se razumela, če sva govorila zadosti glasno, drugače pa je vladala po kaznilnici grobna tišina, da bi slišal svoj lastni dih in trip.

»Priatelj, ali je to v redu, da te zapirajo?« Feldmann, ti si vendar svoboden mož, po tvoji svobodi naj ne sega nihče! Ne daj si omejevat

prostosti! Jaz bi jim na tvojem mestu že pokazal!

Feldmann pa ni mogel v svoji žalosti niti toliko misliti, da bi me zavrnil, — saj se meni ni v ničem bolje godilo ko njemu. Molčal je.

»Povej vendar, kaj praviš k temu stanovanju? Ali ti je tvoj salon po volji? Jaz sem s svojo krasno sobico popolnoma zadovoljen, zlasti kar se uprave tiče. Pohišstva sicer ni preveč, toda kar ga je, je vse praktično. Tudi razgled je diven, samo da je okno nekoliko previsoko...«

Feldmann še vedno ni odgovarjal. Jasno sem razločeval polglasno vzdihanje in jokanje. Mehko srce je imel ta tovariš. Pozneje je priznal, da je vsak dan plakal nad svojo »usodo«.

Nisem ga hotel motiti več. Upri sem oči na steno opazovaje solnčni žarek, ki se je polagoma premikal, ta žarek, ki vabi rahle vzdihne iz tesnih prsi. Na spodnjem hodniku pa so se ozivali tupatam težki čuvajevi koraki.

V marijanski cerkvi bije ura tri. Urno naznačim na steni s svinčnikom črto, do katere je dospel solnčni žarek, saj bo me v solnčnih dneh zanimalo, kako teče čas. V dveh dneh sem imel že točno solnčno uro po stenah in vratih, črte za vsake pol ure od pol devetih popoldne do štirih popoldne.

Pol štirih še le? Spravim se zopet k okna

trije ministri vstopiti tudi v nov kabinet, popolnoma neresnična; njihova usoda je že zapečatená.

v Položaj v Kotoru. „Tržaški koresp.“ je sporošil dalm. namestnik Nardelli, da vladajo v Kotorju in okolici velike nevolje zaradi živeža. Črnogorci ne smejo pripeljati svoje živine na trg, vsled česar so cene mesu in drugim živilom silno narastle. Novica, da vlada tam lakota, ni resnična.

Dnevna kronika.

z Proces proti Janini Borowski je bil v soboto končan. Porotniki so soglasno zanikali vprašanje zaradi umora, vprašanje zaradi uboja pa so potrdili le s 6 glasovi. Na podlagi tega pravoreka je bila Borowska oproščena.

z Hofrichterjeva zadeva. Veliko senzacijo je vzbudil samomor nekega častnika v Trstu, ki je bil v Hofrichterjevi aferi namenjen kot glavna priča zoper Hofrichterja. Častnik si je takoj, ko je dobil vabilo k razpravi, pognal kroglo v glavo. Stvar se različno komentira, a se ne more nič gotovega izvedeti.

a Češki narodno-socijalni antimilitaristi. Pred prilično dvema meseci se je vršila v Pragi znana razprava proti „antimilitaristom“. Izmed 47 obtoženih jih je bilo 7 obsojenih zaradi zapeljevanja k prelomu službene dolžnosti, 3 pa zaradi žaljenja Veličanstva. Ostali so bili oproščeni. Kasacijsko sodišče je v razsodbi, objavljeni 27. t. m. zavrglo priziv zaradi zapeljevanja k kršenju služb. dolžnosti obsojenih, obenem pa vsled priziva drž. pravdnštva razveljavilo oprostilno razsodbo v vseh razen 2 slučajih ter obsodilo obsojene v težko ječo od 3 mesecev do enega leta. Tako je torej zdaj 44 obtožencev obsojenih po § 222. k. z. Nasprotno pa je kas. sodišče zaradi žaljenja Veličanstva obsojene oprostilo.

a Škof proti nadškofu. Biskup Marković v Banjaluki je objavil v sarajevski „Hrv. Zajednici“ izjavo, da on in duhovščina njegove škofije vztraja pri „Hrv. Nar. Zajednici“, ker ta doslej še ni v nobeni zadevi storila ničesar proti katoliški veri ter da za sedaj odklanja vstop v Štadlerjevo klerikalno stranko.

Plesni venček

„Slov. del. podp. društva v Celju“ jutri 1. t. m. ob 8. uri zvečer v „Skalni klefj“.

Štajerske novice.

a Jugoslovanski minister rojak. Glavni odbor „Narodne stranke“ za Štajersko je v svoji včerajšnji seji sklenil sledečo resolucijo: „Glavni odbor „Nar. stranke“ izjavlja, da je prva in glavna dolžnost jugoslovanskih poslancev združenih v Narodni zvezi in Slovanski jednoti doseči pri preosnovi sedanje vlade stalno zastopstvo Jugoslovancev v kronskega sveta. Zahteva pa, naj bodo bodoči jugoslovanski minister takozvani minister rojak, kateri bode nepristransko zastopal narodne in gospodarske interese Jugoslovancev.“ — Glavni odbor izreka nadalje tudi svoje prepričanje, da je z ozirom na nečuvstvo oškodovanje Slovencev v deželni proračunu šta-

in se oziram po dvoru. Četa tovarišev je ravno stopala z vaje z drugega dvorišča in dobila povelje „razhod“ blizu moje ječe. Veselo smeje so se razhajali tovariši in oklepavali s šolnov sneg. Gor proti mojemu oknu se ni ozrl nobeden. Solnca ni bilo več in veter se je igral z vejami suhega drevja pred oknom.

Poiščem si svojega Mickiewicza in čitam na glas krasno povest o osveti velikega mojstra križarskega reda Konrada Wallenroda. Vzdihoval sem s siroto Litvinko, hrepenečo po Konradu, v stolpu, brez vse nade. . . Usoda Litvinke je bila v marsičem podobna moji in vsled tega sem čital s posebnim ognjem in čntom. — . . . „Da, res je, nihče mi ne more zagrebsti svobodnega duha, zlasti če se proda podli duh samega sebe. . .“

Feldmann je vprašal, s kom govorim, kaj govorim? Mračilo se je že. Jela sva vrtati z noži in prsti zid ob peči in kmalu sva imela ozko lino v steni. Ob peči sede sva se odslej pogovarjala vsak večer polglasno v črno noč. Pripovedoval sem mu pravljice, domače slovenske, in Feldmann mi je bil za vse jako hvaležen. Hotel je vedno, naj govorim karkoli, samo da bi me poslušal.

Prizgem si smotko. Feldmann je kmalu začutil dim, saj sem mu ga nalašč puhnil dvakrat trikrat skozi lino.

„Lahko noč, Feldmann! Noče se mi več pogovorov.“

Dalje sledi.

jerskem najsvetejša narodna dolžnost vseh slov. poslancev v deželni zboru štajerskem, da začnejo najodločnejši boj proti temu proračunu, če treba, tudi s skrajnimi sredstvi.

v 250 tisoč kron klerikalni združni zvezi. Zvedeli smo, da je dal graški Verband mariborski podružnici ljublj. združne zveze posojilo 250 tisoč kron. Da se to posojilo po nizki obrestni meri ni dalo brez migljaja iz deželnega dvorca, se pač samo ob sebi razume. Tako zastopajo klerikalni poslanci nesebično in dosledno interese slovenskega naroda v Gradcu!

v „Südmarkina“ blamaža v Št. Ilju. Vsled posestev lahko voli „Südmark“ v prvem razredu. Glavno vodstvo je zatorej tudi poslalo graškega krojača in obč. svetnika Petra Urlo volit v Št. Ilj. Prišel je, toda volil ni, ker ni imel s seboj — pooblastila, komisija pa mu ni hotela verjeti, da je pooblaščen od „Südmarke“ za volitev. Navzoči Slovenci so se muzali, Nemci pa grozno jezili. — Celo „M. Z.“ je napadla predsednika društva Wastiana zaradi take nemarnosti! 205 tisoč kron je že izvrгла „Südmark“ za Št. Ilj — pa bi še kmalu zopet padel Slovincem popolnoma v roke! Tudi nemški klerikalci so strašno razjarjeni zaradi take lahkomišljenosti nacionalecev!

Sv. Štefan pri Šmarju. Včeraj se je tu vršil vkljub skrajno slabemu vremenu prav dobro obiskani shod. Zbralo se je do 60 kmetovalcev in njih sinov. Urednik Spindler iz Celja je v daljšem govoru razpravljal o izključno gospodarskih vprašanjih, v prvi vrsti o nameravanem vinskem davku, o deželni proračunu za l. 1910 in o vinogradniški organizaciji. Zborovalci so z zanimanjem in razumevanjem sledili izvajanjem ter izrazili svoje globoko ogorčenje nad zastavljanjem slov. dela dežele od strani nemške večine v dež. zboru in odboru. To zastavljanje jim je govornik na številkah iz proračuna dokazal. Istotako so zborovalci pritrdjevali izvajanjem glede vinogradniške organizacije. Štefančani si želijo še več takih gospodarsko- in politično- poučnih shodov.

z Predavanje g. prof. dr. Ilešiča v Celju. Prihodnji četrtek zvečer ob 8. uri predava v celjski „Čitalnici“ g. prof. dr. Ilešič o „Ilirizmu Lj. Gaja in Stanka Vraza s posebnim ozirom na celjski okraj“. (Govor bo seveda tudi o dr. Hočevarju.) Opozorjamo nujno vse narodne kroge na to predavanje.

a „Revizor“. To klasično komedijo velikega ruskega pisatelja N. V. Gogolja smo včeraj prvič videli na našem celjskem odru. Je to ostra satira, ki neusmiljeno biča gnjile uradniške razmere na Ruskem začetkom 19. stoletja. Gogoljev „Revizor“ stavi velike zahteve na igralce in na gledalce. Prvi se jih niso ustrašili, pač pa je bilo zadnjih nekoliko manj ko pri predstavah Govekarjevih narodnih iger, ki obravnavajo domačo, dobro znano snov in so torej lažje umljive. Kakor rečeno, stavi „Revizor“ velike zahteve na igralce in reči moramo, da sta oba glavna igralca, podkupljivi mestni glavar Dmuhánovski (g. Rafko Salmič) in lahkoživi uradnik Hlestakov iz Peterburga (g. Meglič), katerega so imeli uradniki malega ruskega mesta za revizorja, ugajala tudi onim, ki zahtevajo od nositeljev teh dveh sila težavnih vlog resničnega poglobljenja in umetniške dovršenosti. Oba sta se od prizora do prizora bolje uživala v svoji ulogi — in v zadnjem dejanju je bil g. Salmič naravnost sijajen. Škoda le, da je policaj docela nerazumljivo naznanil, da je prišel pravi revizor; tako da so prišli mnogi gledalci, ki igre niso poznali že od poprej, ob pravi efekt. Glavarjeva žena Ana Andrejevna (gospa dr. Kalanova) in hčerka Marija Antonovna (gospd. Melanija Sernečeva) ste bili izvrstno podani; videla se je vsa tista častihlepnost, ošabnost, koketerija žensk iz moralno docela propadle ruske uradniške družbe. Resničnost te trditve najbolj potrjuje zadnje dejanje: na eni strani prilizovanje, na drugi brezmejna škodoželjnost in ovajanje. Prizor, ko se je čitalo Hlestakovovo pismo Trapičkinu, je bil briljanten in g. Salmič kot režiserju pristrčno častitamo na njem! Uradniki, Luka Lukič Hlopov, šolski nadzornik (g. A. Zavodnik), Amos Fedorovič Lapkin-Tapkin (g. M. Korošec), Art. Filip. Zemljanika s svojo židovsko fizijognomijo (g. M. Stibler), pošmirkujoči poštar Špekín (g. dr. Kalan), kaki tipi so vam bili to!

Težko je bilo reči, kateri je bolj goljufal državo in kateri se je bolj bal revizorja. Tu šele je postalo gledalcu umljivo, zakaj se je ruski car Nikolaj sam tako zelo zanimal za „Revizorja“ in se iskreno smejal, ko so ga predstavljali! Vloge so bile, kratko rečeno, dobro zasedene in so se

tudi jako dobro podale. In oba „kratkovampasta smrčka“, grajščaka Dobčinski (dr. Š. Hrašovec) in Bobčinski (dr. K. Koderman) — kaka posebljena radovednost in uprav ženska klepetavost! Prizor, ko se je Bobčinski, ki je pri vratih poslušal, skobalil z vratmi vred na oder, je vzbudil silen smeh. In kdo bi pozabil Hlestakovega slugo Osipa (gospod Terček), istotako prebrisanega kot je njegov gospodar! Ostale vloge so bile krajše, a vse povprek dobro igrane: bila je to žena šolskega nadzornika Hlopova (gospa dr. Kukovčeva), Kristjan Ivan. Hübner, okr. zdravnik in gostilniški strežnik g. Vizjak), Koróbkín uradnik in Abdúlin, trgovec (g. Rebek), polic. predstojnik Uhovertov (g. Perc), podčastnikova žena (gdč. Rožica Blažinčičeva), ključarica Pošlepina (gdč. Betka Blažinčičeva) in policaj (g. Konjicija). — Celjsko pevsko društvo od te predstave sicer ni imelo kakega gmotnega dobička, pač pa ima lahko prijetno zavest, da razpolaga s tako izvrstnimi in požrtvovalnimi diletanti. Z „Revizorjem“ ni bilo morda vsem, pač pa mnogim tem bolj ustrezno. — Med posameznimi točkami je sviral prav dobro češki oddelek „Narodne godbe“. Upamo, da nas bodo naše diletantinje in diletanti tekom posta še razveselili s kako predstavo.

z Občni zbor narodne godbe v Celju se vrši danes ob 8. uri zvečer v Čitalnici. Dnevni red: Obstanek ali razpust godbe. Interesenti so vabljeni k množični nedeležbi.

z Bralno društvo v Gaberju pri Celju je pristopilo k „Zvezi narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“. Le krepko naprej!

O potresu v soboto ob 1. zjutraj smo dobili še poročila iz naslednjih krajev: Sv. Barbara v Halozah: V teku četrte ure trije sunki od severa proti jugu. — Sv. Peter pod Sv. Gorami: Močen potres, ki ni zaostajal za hudim sunkom l. 1895. — Središče: Ob 12. uri 55 min. Trajal dobrih 15 sekund. Zemlja valovila od izhoda proti zahodu. Deset minut pozneje še en rahli sunek. — Globoko pri Brežicah: 2—3 sekunde. Smer od jugozahoda proti severozahodu. Votlo zemeljsko bobnenje. Četrte ure pozneje še lahek sunek. Škode nobene. — Svetinje: Ob 1. uri 15 minut. Močen kot l. 1895. Podzemeljsko bučanje in šumenje. Od juga proti severu. Potres trajal 15—20 sekund. — Petrovče: Sunek precej močen. Smer od zahoda proti izhodu. — Ptuj: Ob 1. uri po polnoči najprej močen, potem 2 lahka sunka. — Žetale: Ob 1. uri 5 min. Trajalo kakih 5 sekund. — Podčetrtek: Ob 12. uri 45 min. Smer od jugozahoda proti severozahodu. Kakih 10 sekund. Po preteku 15 minut drugi bolj lahek sunek.

u Občinske volitve v Žalec. Tozadevna poročila v sobotni številki imamo popraviti in spopolniti sledeče. V III. razredu je izvoljen gosp. Flajs (in ne Šlajf), ter g. Flis (in ne Šlis); v II. razredu g. Oblak (ne Poljak), v I. pa g. Korent (ne Kurent). — V I. razredu je bilo oddanih 12 glasov za napredne kandidate, 1 glasovnica je bila prazna.

u Za Ciril-Metodovo družbo je ob priliki godovanja gospe Jarnovičeve v Dramljah na predlog g. Tomaža Mastnaka nabrala mala Micika Jarnovičeva 8 K; ista je že tudi v jeseni ob priliki godovanja svojega očeta nabrala za družbo 7 K in tako krepko koraka za mozirsko Stanko.

z Za Ciril-Metodovo družbo se je nabralo pri „Starem Mišaku“ med veselo družbo 10 K. Iskrena hvala!

z Za Ciril-Metodovo družbo je na nedeljski veselici „Domovine“ v Gradcu nabrala gdč. Rozika Vrečkova 729 K in neimenovana Nemka priložila 271 K, skupno 10 K.

v Povožil je v petek ob 11. uri ponoči vlak železnišk. čvarja Erkerja blizu črešnjevskega predora, ko je šel domu iz Pragerskega v Črešnjevec. Nesrečnik, oče 7 otrok, je bil na mestu mrtev.

a Iz Ptujске gore. Kot drugi častni tržan poleg državnega poslanca g. dr. M. Ploja je bil v tržki občini Ptujška gora imenovan kmet Andrej Marinič, kateri že deluje nad 30 let v občinskem odboru in je ob enem cerkveni ključar, kar je pri prvem poročilu pomotoma izostalo.

a Iz Ptujja. Šulvereinske maškarade dne 31. t. m. na Bregu pri Ptujju se je udeležil tudi g. Leopold Čulk, nadučitelj slovenske šole na Ptujski gori. Heil!

a „Divji lovec“ v Ptujju. V nedeljo, dne 13. februarja t. l. zvečer priredbe v „Narodnem domu“ v Ptujju mariborski učiteljski sodelovanjem ptujskih diletantk gledališko predstavo: F. S. Finžgar „Divji lovec“, narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih; čisti dohodek je namenjen društvu „Učiteljski pripravnik v Mariboru“; pri predstavi svira lastni orkester.

z Ključavničarska obrt. V tozadevnem in-
seratu št. 15, 16, 18 in 21 „Nar. Dn.“ se je vr-
nila pomota, da je stalo „Seitnergasse“ namesto
„Leitnergasse“. Opozarjamo na to pisce eventualnih
pondb.

z Iz Runča blizu Ormoža, dne 29. prosinca.
Od nedelje sem opazujemo zvečer na jugozapadnem
nebu krasno repatico. Posebno sinoči se je kazala
v izrednem krasu. Praznoverni ljudje menijo, da
je oznanjevalka raznih nezgod, ki se bodo baje
pojavile letošnje leto. V tem jih potrjuje tudi
močen, več sekund trajajoč potres, ki je ljudi ob
eni ponoči vzdramil iz spanja. Smer mu je bila
od severozahoda proti jugoizhodu. Svojo moč je
kazal s tem, da je gibal stoječe in visoke pred-
mete, ustavljal ure, metal zrcala in podobe na tla,
privzdigoval stole, da so z nogami trkali ob tla itd.
Eni hiši je podrl celo dimnik. V stenah šolskih
sob so se pokazale razpoke. V kratkih presledkih
sta sledila še dva kratka, rahla sunka.

z V Jastrebeh pri Sv. Bolfanku bl. Središča
so pri g. Heleni Kolaričevi nakvartali po 150 K
za narodni sklad in mladinsko organizacijo gosp.
Stajnko iz Ljutomera, nadalje gg. Fran in Ciril
Cajnko, ga. Kolarič ter njen sin Joško Kolarič.

**Slovensko gledališče v Mariboru upri-
zori 2. svečana 1910 burko „On in
njegova sestra“. — Gostujeta člana
deželnega gledališča v Ljubljani g. Povhe
in gđc. Thalerjeva. — Slovenci, takrat
vsi v gledališče.**

a Zaročil se je včeraj g. dr. Vladimir Serbec,
odvetnik v Mariboru, z gđco Jelko Staretovo,
hčerko stavbenega nadsvetnika v Ljubljani. Iskreno
častitamo! Pri zaroki se je nabralo za Ciril-Me-
todovo družbo 66 K.

Iz Maribora. Bliža se čas občnega zbora Ciril-
Metodove podružnice. V tem kratkem času je treba
pobirati članarino, in blagajnik mora uporabiti ves
svoj prosti čas, da izvrši svojo nehvaležno nalogo.
Če primerjamo velevažni pomen »Družbe sv. Ci-
rila in Metoda« z malenkostnim letnim prispevkom
dveh kron, skoraj ne moremo verjeti, da bi bil še v
Mariboru Slovenec, ki bi ne bil član te družbe. In
vendar je temu tako. Na eni strani se marsikdo ne
pobriga dovolj za narodno stvar in čaka, da pride
kdo k njemu, medtem, ko blagajnik vsakega ne po-
zna, kar se tudi v tako obširnem mestu ne more od
njega zahtevati. Prosimo torej na tem mestu, da naj
vsakdo, ki ima količkaj čuta in srca za našo šolsko
mladino v ogroženih krajih, ne opusti, se prijaviti
kot član in prispevati 2 kroni na leto. Četudi enemu
ali drugemu gmotne razmere ne dopuščajo vdele-
ževanja na različnih narodnih podjetjih, ta majhen
prispevek si vendar-le naj pritrga vsakdo in po-
maga na ta način rešiti obmejno slovensko deco in
jo ohraniti svojemu narodu.

Posojilnica v Mariboru je darovala 200 K mari-
borski moški podružnici »Družbi sv. Cirila in Me-
toda« v družbine namene.

v Umrl je v soboto v Mariboru gimnaz. prof.
g. Blaž Matek. Pokojnik je deloval dolga leta na
celjski in mariborski gimnaziji ter je bil velik pri-
jatelj in podpornik dijakov. Spisal in izdal je tudi
slov. matematične učne knjige za nižjo gimnazijo
ter pripravil slov. učne knjige v istem predmetu
za višje. Bil je vselej odločen naroden Slovenec.
Naj blagi mož v miru počiva!

Druge slovenske dežele.

d Kranjski deželni zbor je v svoji sobotni
seji razpravljal o zgradbi hndournikov v Beli
Krajini in se je sprejel tozadevni predlog dež.
odbora. — Dovolil se posojilo 1.803.200 K ljub-
ljanskemu mestu. — Sprejele so se nadalje po-
stave za zboljšanje travnikov, o razdelbi zemljišč,
spremenila se je postava o zložbi zemljišč; na
novo so se vredile pravice drvarenja, paše in pre-
jemanja gozdnih pridelkov itd.

d Slepništva pri volitvah v goriško trgov-
sko-obrtno zbornico. Kazenska preiskava je dog-
nala, da so se res vršile pri volitvah v to korp-
oracijo velikanske sleparije, ne more pa — najti
krivcev. Radovedni smo, kaj stori vlada!

Iz finančne službe na Koroškem. Finančna
tajnika dr. Wasner in Dörfinger sta imenovana
za finančna svetnika; finančna komisarja dr.
Fleischer in dr. Pellegrini pa za finančna tajnika
v okrožju celovške finančne direkcije.

d 70 letnico rojstva je 18. t. m. praznoval
župan v Kranju g. Karl Šavnik.

d Umrl je v 48. letu starosti brat celov-
škega župana Karl pl. Metnitz.

d Imenovanje. V hiralnici za umobolne v
Ljubljani je imenovan za hišnega zdravnika dr.
Alfonz Levičnik.

d V Idriji je umrl, zadet od srčne kapi,
vpokojeni ravnatelj meščanske šole gosp. Viljem
Pohl.

d Koroški gostilničarji so se na shodu 28.
t. m. v Celovcu odločno izrekli zoper zvišanje
davka na pivo.

d Koroški deželni zbor je sprejel zakon o
ustanovitvi deželnega kulturnega sveta. V raz-
pravi se je šlo tudi za določitev nemškega po-
slovnega jezika za to korporacijo. Svoječasno ta
zakonski načrt baš zaradi te določbe ni bil pred-
ložen. Za določitev nemškega poslovnega
jezika v dež. kult. svetu so glasovali samo
nemški klerikalci in slovenski klerikalni po-
slanec Ellersdorfer. Tako vsaj poročajo „Freie
Stimmen“.

Društvene vesti.

z Novi občni zbor Čitalnice v Ljutomeru se
ne vrši 2., temveč 12. februarja 1910.

z Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu na-
znanja svoj III. redni občni zbor, ki se vrši v
torek, dne 1. februarja t. l. v društvenih prostorih
Schönaugasse 17., I., z običajnim vspešnim. Za-
četek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

z III. redni občni zbor akad. tehn. društva
„Triglav“ v Gradcu se vrši dne 1. svečana 1910.
ob 8. uri zvečer v prostorih akad. tehn. društva
„Triglav“, Schönaugasse 17., I., s sledečim vspe-
redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora.
3. Poročilo upravitelja in revizorjev. 4. Slučajnosti.

z Čitalnica v Konjicah ima svoj običajni plesni
venček v soboto, dne 5. svečana t. l. v prostorih
„Narodnega doma“, začetek ob 8. uri zvečer, svira
„Napolitanova godba“. Kostumi in maske dobro-
došle. Vstopnina za osebo je 1 K, za obitelj 3 K;
kakor vsako leto, obeta tudi letos nuditi veliko
zabave. Ako bi pomotoma kdo ne dobil vabila, pa
bi hotel udeležiti se plesa, naj blagovoli to na-
znaniti Čitalnici v Konjicah, da se mu še isto
pravočasno vpošlje.

a Od Sv. Barbare v Halozah. V soboto 5. sve-
čana priredi tukajšnje učiteljsko pustno veselico
z gledališko predstavo. Začetek ob 6. uri zvečer.
Ustopnina 50 vin. Ker sodelujejo tovariši iz
Višnice in Lepe glave in bodo v to na razpolago
vsi prostori Korenjakove gostilne, se je nadejati
mnogobrojne udeležbe. Prebitek je namenjen do-
mači šolarski kuhinji.

Najnovejša brzojavna in tele- fonična poročila.

Deficit v štajerskem deželnem proračunu.

a Gradec, 31. jan. Kakor zvemo iz gotovega
vira, vstraja deželni odbor pri svojem stališču in
bode predlagal zvišanje deželne doklade na pivo
od 2 na 4 krone in zvišanje vseh deželnih dok-
ladov za 6 odstotkov. Ostanek deficita se hoče
pokriti z nezaloženim dolgom. (Okroglo 2.200.000
kron; ker bode zvišanje doklade na pivo vrglo
okroglo 800 tisoč kron in doklade 1 milijon kron
več. Op. uredn.)

Dalmatinska železnica.

a Zader, 30. jan. V včerajšnji večerni seji
deželnega zbora so se sprejeli predlogi želez-
niškega odseka, ki se skladajo z resolucijami želez-
niškega shoda dne 16. jan. v Splitu. Potem se
je izreklo vladi ogorčenje za to, ker ni dovolj
energično nastopila naoram Ogrski v zadevi
gradnje dalmatinske železnice. Poziva se vlado,
naj skliče v smislu § 24 avstro-ogrske nagodbe
razsodišče, ker se Ogrska ni držala svojih obvez-
nosti glede gradnje železnice Novo mesto, Metlika,
Ogulin, Knin.

Češki deželni zbor.

a Ustje ob Labi, 30. jan. Današnji strankin
shod nemških agrarcev na Češkem je sklenil re-
zolucijo, v kateri izjavlja, da smatra včerajšnjo
izjavo čeških strank (glej politično kroniko) za
napoved na boj in pozivlja nemške poslance, da
vstrajajo v obstrukciji.

a Dunaj, 30. jan. Jutrišnja „Wiener Zeit.“
bo priobčila cesarski patent, s katerem se skli-
čuje češki dež. zbor dne 3. febr.

v Praga, 31. jan. Nemci niso zadovoljni s če-
škimi predlogi in skoraj gotovo je, da se današnji
plenarni shod nemških deželnozborskih poslancev
izreče za nadaljevanje obstrukcije, Bienenrth se je
odločil, da ne bode na noben način pustil češkega
deželnega zbora dalje časa zborovati, ako se bode

pokazalo, da ne more delati. V takem slučaju
utegne biti državni zbor še poprej sklican ko se
je nameravalo. Zastopniki veleposestva skušajo
danes znova posredovati.

Sodniška imenovanja na Češkem.

v Duoaj, 31. jan. Drž. posl. Pacak je posre-
doval pri pravosodnem ministru v zadevi sodni-
ških imenovanj v 8. in 9. plač. razr. na Češkem.
Izročil je tudi spomenico, v kateri so razmere na-
tančno opisane.

Sporazum med Poljaki in Rusini.

v Lvov, 31. jan. Včeraj se je skupen shod
poljskih državno- in deželnozborskih poslancev po-
svetoval o sestavi poljskega narodnega sveta v
Galiciji in o tem, kake koncesije bi se dale Ru-
sinom na šolskem polju. Posvetovanje se je včeraj
pretrgalo in se danes nadaljuje.

Harrach oče in Harrach sin.

v Praga, 31. jan. „Nar. Polit.“ poroča iz Du-
naja: Ker je stari grof Harrach, ki je bil dolgo-
letni protektor češk. šolskega društva „Komenský“,
umrl, se je obrnilo društvo na pokojnikovega sina,
grofa Otona Harracha, naj bi prevzel protektorat
nad društvom in obenem dovolil, da bi se imeno-
vala društvena šola v okraju Favoriten Hafrachova
šola. Grof Oton Harrach je pa odklonil prvo in
drugo prošnjo.

Povodenj na Francoskem.

z Praga, 31. jan. Češko narodno gledališče
priredi te dni veliko predstavo na korist oškodo-
vancem po povodnji v Parizu.

z Pariz, 31. jan. Sena je začela padati, četudi
le počasi. V botaničnem vrtu se je povodenj raz-
širila; ako bode voda rastla, se boje, da bi ategnili
krokodili iz svoje ograje ulti. Kleti velike modne
trgovine Louvre so polne vode.

z Pariz, 31. jan. Voda je padla dopoldne skoro
za 30 cm. Iz gornjega teka reke se poroča na-
dalnje padanje vode, ki nosi s seboj tudi že manj
blata ko poprej. Pariški mostovi niso v nevar-
nosti.

z Pariz, 31. jan. Danos zjutraj se je pred
jniščno palačo naenkrat udrla zemlja 6 m na
dolgo, 1 m široko in 30 cm globoko. Električna
centrala Edison jo morala ustaviti delo. Po alicah,
koder ni plinove in električne luči, da mesto
svetiti z bakljami ponoči.

z Pariz, 31. jan. Vsled padanja vode so ljudje
že dobili svoj stari humor. Na tisoče Parižanov
vre v preplavljene mestne dele, da si ogledujejo
povodenj. Keji in mostovi čez Seno so polni ljudi.
Voda pada povsod.

a Pariz, 31. jan. Republikanski listi se ostro
protivijo naklepu, da bi se v Parizu razglasilo
obsedno stanje. Pravijo, da hočejo nacionalisti
in konservativci mesto popolnoma izročiti vojaškemu
absolutizmu.

Ogrska kriza.

d Dunaj, 31. jan. Cesar je sprejel danes
Khuen v polurni audijenci. Po audijenci je izjavil
Khuen nekemu uradniku ogrskega korespondenč-
nega biroja, da je razpust ogrskega državnega
zbora mogoč še pred 24. marcem.

d Dunaj, 31. jan. Glede položaja na Hrvat-
skem je izjavil danes Khuen po svoji audijenci
pri cesarju, da se bode položaj razjasnil
že v dveh do treh dnevih. Khuen se bode
prej govoril z banom Rauchom, vendar pa ni
izključena sprememba na banskem
stolcu.

Ustanovitev delavske borze v Trstu.

a Trst, 30. jan. Na velikem shodu sicialistič-
nih disidentov, katerega se je udeležilo okrog
1000 ljudi, se je sklenilo zahtevati ustanovitev
delavske borze v Trstu.

Srbski poslanik na Dunaju umrl.

a Dunaj, 30. jan. Tukajšnji srbski poslanik
Juraj Simić je danes po daljši bolezni umrl.

Železniška nesreča.

a London, 30. jan. Pri veliki železniški ne-
sreči na London-Brightonski železnici so doslej
potegnili iz razvalin železniških vozov 10 mrtvih,
med njimi 6 žensk in nad 20 težko ranjenih
potnikov.

Po svetu.

v Rodbinska drama. Fotograf Bogyi v Vel
Varadinu, ki je živel z ženo v vednem prepiru
je hotel te dni posiliti svojo 18-letno hčerko. Mati
ji je prihitela na pomoč in nastal je pretep. V
tem zgrabi hčerka sekuro in poseka očetu glavo.
Sama se je javila sodniji.

v **Drakonska obsodba.** Založnik Herzik v Petrogradu, ki je izdal Tolstega spis „Cerkev in država“, je obsojen na poldrugo leto trdnjavske ječe

v **Konjska kopita** kaže ustava za Bosno in Hercegovino na vseh koncih in krajih. Tako n. pr. je v njej določba, da poslanci dež. zbora uživajo imuniteto za govore in glasovanja v dež. zboru, če se pa njih govori ponatisnejo, ti ne uživajo imunitete in se jih lahko, če vsebujejo kaj „kaznjivega“, konfiscira, poslanca pa zaradi takega govora kazensko zasleduje. Avstrija, ti si vzor moderne države!

u **Emigracija bosanskih muslimanov in dunajski „Vaterland“.** „Vaterland“ se bavi z izseljevanjem muslimanov iz Bosne in Hercegovine in pravi, da to izseljevanje pospešujejo razni elementi v Macedoniji, da bi tam pomnožili muslimanski in ob steno potisnili krščanski element. V Bosni sami pa podpira emigracijo madžarska agrarna banka, ki hoče na mesta muslimanov naseliti Madžare, da bi Ogrji lahko pozneje afirmirali nove pravice do priklapljenja Herceg-Bosne k Ogrski. —

a **Kmetje osnovali šolo.** V Rapotini pri Klisu (Slavonija) so kmetje, ker ni bilo nobene šole, poiskali učitelja, ga poklicali v vas in ga sami vzdržujejo. Plačujejo ga po 2 K za otroka. To je krasen primer, kako je narod, če se le malo dvigne, željen prosvete.

o **K požaru palače Čiragan.** Turški parlament je imel v soboto sejo v prostorih poslanskega kluba. Prečitalo se je 140 brzojav, ki so prišle z dežele in izražajo sožalje in žalost vsled požarja v poprejšnjem sedežu parlamenta. Sklenilo se je odgovoriti, da ni treba nobene bojazni, ker je požar izbruhnil samo vsled „nezgode“. Objednem je sklenila zbornica predlagati vladi, naj čimprej razpiše konkurz za stavbo nove palače za parlament.

Želje „katoliškega“ župnika. Župnik Jemeršič na Hrvatskem je bil nekaj vzoren rodoljub, danes je pa Rauchova metla, zagrizen frankovec in klerikalec. In ta mož je na novega leta v pridigi izrekel svojim ovčičam sledeče „krščanska“ voščila: Vi niste ljudje, vi niste kristjani, niste vredni, da vas greje solnce božje. Daj bog, da bi izbruhnila vojska in da bi vsi vi poginili, daj bog, da bi se pojavila kuga in vas pomorila, daj bog, da bi nastala lakota in da bi vi vsi od gladi poginili! — In to vse zato, ker ga verne ovčice nočejo v politiki slušati.

v **Tožbe za odškodnino vsled železniške nesreče na Uberskem.** V pardubiški okrajni bolnišnici še leži 11 žrtev železniške nesreče pri Uberskem. Pri praškem trgovskem sodišču so doslej vložene sledeče tožbe za odškodnino: od tovarnarja Biciste za čez 200 tisoč kron, od Rih. Hofrichterja za čez 500 tisoč kron, od kroj pomočnika Mareša za 10 tisoč kron, od Leona Kantorja v Libercih za čez 50 tisoč kron, od topnič. podčastnika Kles. sala za čez 100 tisoč kron. V tej zadevi se že ravnateljstvo drž. železnic s prizadetimi pogaja.

v **Kako je mrlič potoval na železnici.** Neki Poljak, težko bolan, je zaprosil sorodnika, naj da njegovo telo, ko umre, prepeljati v njegovo rojstno mesto. Sorodnik (da si tem bolj zasigura nasledstvo do imetja bolnikovega!) seveda radevolje obljubi. Poljak umre. Sorodnik pa se je zbal velikih stroškov za prevoz, zato se dogovori z vlakovodjem, da bi prepeljal mrtveca v navadnem vagonu. Zanesli so ga v neki vagon, posadili ga v naravnem položaju v kot in mu dali v usta debelo smodko. Izgledal je kot živ potnik, ki je malo zadremal. Bila je noč. Na neki postaji stopi v isti vagon neki potnik. Ta, strastni kadilec, ni imel vžigalic, da bi si prižgal smodko, a kadil bi bil jako rad. Nič ni pomagalo, zaprositi je moral „sopotnika“, ki je spal v kotu, naj mu da vžigalic. Na prvo prošnjo „sopotnik“ molči, istotako na ponovni glasnejši poziv. Zato ga strese za roko. Nič! To je bilo tudi novemu potniku dovolj, zato krepko potegne za „sopotnikov“ rokav. V tem trenutku pa se „sopotnik“ iz kota zruši na tla. Čuvstva novega potnika so nepopisna. Jeli pijan, bolan, ali kak zločinec, ki se pretvarja? Prime ga za žilo; ne bije; posluša na srcu: ne bije; telo je mrzlo. Za vrata, še zapro me, češ da sem ga ubil, pomisli potnik; in po dolgem duševnem boju zagradi „sopotnika“ in ga vrže skozi okno na prog. — Kmalu na to pride vlakovodja, da pogleda kaj dela njegov „paket“. Kako iznenadenje! Namesto tega — živ človek! Boječe vpraša potnika, kaj se je zgodilo z onim, ki je sedel tam v kotu. Potnik še bolj boječe, ves blede, odgovori: „Nič! kaj bi se bilo zgodilo! — Na zadnji postaji je stopil z vlaka!“

Narodni gospodar.

Čebelarstvo in vzgoja.

Ako se govori o pomenu in dobrotah čebelarstva, misli se pač skoro izključno na gmotno stran, nikoli pa ne na ugoden upliv, katerega izvaja taisto na duh človekov. Kar v začetku pa se lahko trdi, da je zadnji pomen veliko važnejši kakor prvi, da je čebelarstvo vzgoja, ki bistveno podpira v človeku razvoj za gojenje dobrih lastnosti.

Kako se neki more tolmačiti, da so z malimi izjemami vsi čbelarji prijatelji narave? Kako neki pride, da so skoro vsi čbelarji dobrodušni ljudje, katerim so lastnosti kakor podivjanost, surovost, sovraštvo, več kakor manj tuje. Zares poznam celo vrsto čbelarjev, različnih značajev, različnih političnih nazorov, različne starosti, o nobenem pa ne morem trditi, da bi bil kdaj razkril kako podlost. Nasprotno vedno kaže taisto neko dobrodušnost, vedno vesel v družbi, odkritega značaja, katerih lastnosti žal sicer redkokdaj opaziš združene v taistem človeku. Seveda so izjeme, v ktere se seveda prišteva tudi pisec, toda izjeme potrjujejo ravno pravila.

Gotovo bo zdaj marsikak neveščak rado vedno vprašal, od kod neki izvirajo vse te prijetne lastnosti, kako se naj najde zveza med taistimi in čebelarstvom? Odgovor ni težak, pogledati je treba le v pani, v življenje čebelnega ljudstva! Ali ti tukaj ne vpade takoj v oči red, katerega najdeš le v najbolj uravnanih državah? Še nikoli nisem opazil, da bi se bili dve čbeli taistega panja sprijeli, ampak nekako neverjetno složno harmonirajo, bodisi da je ljudstvo veliko ali majhno. Kako si znajo deliti delo, ne da bi dnevno opravilo v kateri točki količkaj zaostajalo! Kako pridnost razvijajo, kadar jim narava pokriva mizo, polno sladkega nektarja! Kako uvažujejo snažnost, kako se znajo braniti proti sovražniku, in kako pokorne, udane so svoji vladarici — matici, dokler taista redno spolnjuje svoje dolžnosti, kako se ji uklanjajo, kadar si odpočije od trudapolnega dela, kako ji delajo pot, kadar se sprehaja po satih. Vprašamo se zdaj ali ni popolnoma dosledno, če se človek, ki pozorno zasleduje čebelo življenje, in ki je količkaj mehkega srca, polagoma navzame teh lastnosti? Čebele ga vlečejo vedno v svojo bližino; cele ure sedi mirno pri čebelnjaku in opazuje neumorno delavnost malih živalic. Čisto umevno je, da se bolj in bolj odteguje mestnemu zidovju in sili le na vrt, v naravo, katera mu vsled te zveze postaja vedno ljubši prijatelj, ne manj tudi zvest, narava ostane človeku vedno, in če znaš le malo čutiti z njo; našel boš dovolj vprašani po tem in onem, in odgovor ti tudi ne bo nerazumljiv. — Ščasoma boš učil tudi vpoštevati v svojem življenju red, katerega boš seveda najprej delal v čebelnjaku in čebelarstvu, potem ga boš pa že prenesel in razširil tudi na druge točke. — Kmalu se ti bo ublažilo trdo srce do morebitnega nasprotnika, izogibal se boš povodov, Boga razžaliti, na drugi strani pa zopet ne boš iskal in našel vzrokov do nesporazumljenja, imel boš vedno več prijateljev, namreč pravih prijateljev, ki te bodo ljubili zaradi tvojih lepih lastnosti. Obiskovali bodo tvoj čebelnjak, in ne bo ti treba iskati zabave in družbe v gostilnah pri kvartah itd. — Vsak, še tako prost človek more pri vpogledu v čebelo državno življenje dobiti smisel in pogoje za dobrega državljana, zakaj če imajo tako male živalice tako krasno uravnano monarhijo, pri človeku, kot najpopolnejšem bitju vendar ne more biti drugače? Učil se boš tako vpoštevati svojega gospodarja, brez vsakega obotavljanja opravljal boš svoj posel, in prispeval po svojih močeh za občni blagor.

Naj se torej čebelarstvo in njegov gmoten pomen toliko hvali, prepričan sem, da je etičen pomen veliko važnejši, zakaj čebelarstvo blaži človeški duh, ga razvija, ker mu daje vedno dovolj snovi za premišljevanje. Kratko - čebelarstvo je vzgoja.

(Opomba uredništva. Ta članek smo priobčili iz prve številke glasila celjske »Zadrugne Zveze«, »Z a d r u g e«. List je stopil letos v svoj 18. letnik; je to najstarejši in kakor kaže 1. številka, še vedno najboljši slovenski strokovni list za zadrugištvo in razna narodno-gospodarska vprašanja. List je dobil letos manjšo, prav priročno in čedno obliko. Iz vsebine 1. štev. umejamo še tudi lep uvodni članek urednika gosp. Miloša Štiblerja, zadrug. potov. učitelja v Celju, dalje članke »Stanove in zadrugištvo«, »Zimsko delo kmetovalca« in »Vinarsko zadrugištvo na Hrvaškem.« Tudi listek je prav raznovrsten in podučen. List izhaja mesečno in stane na leto 3 K. Naša društva in posameznike, ki se zanimajo za strokovna zadrugna in gospodarska vprašanja, prav posebno opozarjamo na »Zadrugo.« Podpirajmo svoje strokovno slovo, ki je važen predpogoj gospodarskega napredka!

A. Zdolšek.

Loterijske številke.

Trst, dne 29. januarja 1910: 15, 48, 37, 51, 90,
Linc, „ „ „ „ 83, 26, 48, 69, 62.

Naprodaj

je dobro idoča gostilna
na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravništvo tega lista. 35 4-3

Ravnokar dogotovljena

nova hiša

z dvema stanovanjema in dvema podstrešnima sobama ter z lepim, ograjenim vrtom v Zavadni pri Celju, se takoj proda.

Vinko Kukovec, stavbeni podjetnik,
Lava pri Celju. 48 6-4

Vabilo na

redni občni zbor

„Kmečke hranilnice in posojilnice v Št. Jurju ob juž. žel.

registrovane zadruge z neomejeno zavezo“,
ki se vrši

v nedeljo, 13. svečana 1910 ob 3. uri
popoldne v Kinclovi restavraciji.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Revizijsko poročilo.
3. Sinčajnosti.

Ako bi pri prvem občnem občnem zboru ne bilo navzočih zadostno število zadrugnikov, se vrši ob 4. uri popoldne istega dne drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu zadrugnikov.

78

Načelstvo.

Št. 15

78 1

Oddaja stavbe

novega šolskega poslopja s 6 učnimi sobami, eno risalno dvorano, eno konferenčno sobo, eno šolsko pisarno, stanovanjem šolskega sluga, sestoječim iz dveh sob in kuhinje, kletmi, s potrebnimi hodniki in drugimi prostori v Žalcu.

Ustmena zniževalna dražba se bode vršila v
v četrtek, dne 10. februarja 1910
ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni v Žalcu.

Stavba se bode le enemu glavnemu podjetniku oddala.

Izklicna cena znaša 99.342 K 28 v.

Stavbeni operat, sestoječ iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev, je v pogled razpoložen v občinski pisarni v Žalcu in pri okrajnem šolskem svetu (c. kr. okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 9.935 K.

V stavbenih pogojih označene izpremembe načrtov mora podjetnik na lastne stroške sam preskrbeti.

Krajni šolski svet Žalec, 28. prosinca 1910.

Načelnik: Josip Širca.

Ker sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vžljav pravi „FLORIAN“.

Želodčni likér

je napravil tek in prebavo marsikomu,
ki je zaman kupoval draga in neprijetna
zdravila.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetska kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „Floriani“, Ljubljana.

Postavno varovano.